

ORIGINAL ARTICLE

Received: 2017/02/21

Accepted: 2017/02/14

Identify the Impact of the Audit Process Planning on the Total Quality Management

Mohsen Mohammadpour(MD)¹, Forough Hirani(PhD)², Nasim Shahmoradi (PhD)³

1.MD Student of accounting, Islamic Azad University of Yazd, Yazd, Iran.

2. Corresponding Author: Assistant professor, Islamic Azad University of Yazd, Yazd, Iran.

Email: heiranyfrough@gmail.com Tel: 09133516511

3. Assistant professor, Islamic Azad University of Yazd, Yazd, Iran.

Abstract

Introduction: The audit process planning is a fundamental basis in the exercise of audit process. The present study aimed to identify the impact of the audit process planning on the total quality management. That audit planning as independent variable including audit process planning, preparing audit strategy, documenting audit process, and Total Quality Management as dependent variable.

Methods: for this reason 2 parted questionnaire including audit process planning under standard 300 and total quality management were used as. To gathering data. The population is composed of 310 employed auditors in institutions of Iranian Association of Certified Public Accountants and 172 samples was selected by utilizing from Corcoran formula... Using stratified sampling, 172 samples are selected that finally 111 useable questionnaire were acquired.

Results: This study showed that the planning of the audit process has a significant effect on the quality management ($p = 0.004$) and direct ($r = 0/358$), the designing of the audit plan for comprehensive quality management ($P = 0.001$) p) and direct ($r = 0/512$) and documenting the audit process on total quality management has a significant effect ($p = 0.001$) and direct ($r = 0.5557$).

Conclusion: The results of the study of approving hypotheses was under investigation. So it can be concluded that there is a statistically significant impact of audit process planning under Auditing Standard (300) on the Total Quality Management. were the greatest impacts for the variable of documenting audit process.

Keywords: Auditing, Total quality management, Audit process planning, Audit strategy, Documenting audit

Conflict of interest: The authors declared that there is no Conflict interests.

This Paper Should be Cited as:

Mohsen Mohammadpour, Forough Hirani, Nasim Shahmoradi .Identify the Impact of the Audit Process Planning on the Total .... J Toloobehdasht.2017; 16(4): 85-95.
[Persian]

بررسی تأثیر برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع

نویسندگان: محسن محمدپور^۱، فروغ حیرانی^۲، نسیم شاه مرادی^۳

۱. کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران

۲. نویسنده مسئول: استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران

تلفن تماس: ۰۹۱۳۳۵۱۶۵۱۱ Email: heiranyfrough@gmail.com

۳. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران

طلوع بهداشت

چکیده

مقدمه: برنامه ریزی حسابرسی مبنای اساسی و مهم در اجرای فرایند حسابرسی است. هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر برنامه ریزی حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع می باشد، که اجزای تشکیل دهنده برنامه ریزی حسابرسی شامل برنامه ریزی فرایند حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و مستندسازی فرایند حسابرسی به عنوان متغیر مستقل بوده و مدیریت کیفیت جامع به عنوان متغیر وابسته می باشد.

روش بررسی: داده ها بر اساس پرسشنامه دو بخشی که شامل برنامه ریزی فرایند حسابرسی تحت استاندارد شماره ۳۰۰ و مدیریت کیفیت جامع به صورت طیف لیکرت پنج گزینه ای جمع آوری شدند. جامعه آماری این تحقیق بالغ بر ۳۱۰ نفر از حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران بوده که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۱۷۲ نفر تعیین و به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند که در نهایت ۱۱۱ پرسشنامه قابل استفاده جمع آوری گردید.

یافته ها: این مطالعه نشان داد که برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=0/004$) و مستقیم ($r=0/358$)، تدوین طرح کلی حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=0/001$) و مستقیم ($r=0/512$) و مستندسازی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=0/001$) و مستقیم ($r=0/557$) دارد.

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که متغیرهای برنامه ریزی حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و مستندسازی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر آماری معناداری دارد، به طوری که بیشترین تأثیر مربوط به متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی بود.

واژه های کلیدی: حسابرسی، مدیریت کیفیت جامع، برنامه ریزی حسابرسی، طرح کلی حسابرسی، مستندسازی حسابرسی

این مقاله حاصل از پایان نامه دانشجویی در مقطع کارشناسی ارشد می باشد.

دو ماهنامه علمی پژوهشی

دانشگده بهداشت یزد

سال شانزدهم

شماره: چهارم

مهر و آبان ۱۳۹۶

شماره مسلسل: ۶۴

تاریخ وصول: ۱۳۹۵/۱۲/۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۱۲/۲۵

مقدمه

مدیریت کیفیت جامع یک نوع مدیریت نوین است که با بکارگیری آن، سطح کیفی خدمات و کالاها ارتقا می یابد و می تواند به خواسته های روز افزون مشتریان پاسخگو باشد (۱). مدیریت کیفیت جامع با داشتن ارکان فلسفی و اصول ساده و قابل درک و فراهم نمودن یک بستر طبیعی برای تلاشها شاید تنها گزینه در پیش روی مدیران باشد. سه رکن مهم فلسفه مدیریت کیفیت جامع یعنی مشتری محوری، فرایندگرایی و ارتقای مستمر هم در راس یک سازمان و هم در قاعده آن قابل درک و اجرا است. مدیران ارشد سازمان از تحلیل فلسفه وجودی سازمان، دورنما و رسالت آن فرایندهای کلیدی را تعیین می کنند و در راستای تحقق رسالت سازمان و پاسخگویی به نیازها و انتظارات مشتریها، همه افراد سازمانی یعنی «صاحبان فرایندها» را برای ارتقای عملکرد فرایندها آماده و بسیج می نمایند (۲).

به منظور بهبود کیفیت و افزایش بهره وری، ابزارهای مختلفی توسط شرکت ها به کار گرفته می شود که مدیریت کیفیت جامع یکی از این ابزارها می باشد (۳).

به اجرا درآوردن مدیریت کیفیت جامع، سبب بالا رفتن سطح کارآیی سازمانهای تولیدی و خدماتی می شود و استفاده از این روش مدیریت، موجب افزایش توجه گروههای ذینفع به عملکرد سازمان می شود و این توجه زمینه ساز بروز فرصتهای طلایی برای حضوری موفق در عرصه رقابتهای خواهد بود (۴). برنامه ریزی و استراتژی، مهمترین اصولی هستند که موقع بکارگیری مدیریت کیفیت جامع، مطرح می شوند.

حسابرسی به عنوان کاری هدفمند، نیازمند برنامه ریزی است. برنامه ریزی حسابرسی، مبنای اساسی و مهم در اجرای فرایند حسابرسی است. حسابرس باید برنامه ها و طرح هایی را در نظر بگیرد تا از مشکلات بالقوه پیشگیری نماید که این برنامه ریزی به شناسایی مشکلات پیش رو در حدی پیشرفته بدون توجه به اندازه و پیچیدگی مشکلات کمک می کند. به این ترتیب به حل این مسائل و مشکلات توجه بیشتری شده و اطمینان حاصل می شود که نظری بی طرفانه و واضح درباره قابل قبول بودن و اعتبار صورت های مالی شرکت حسابرسی شونده ارائه می گردد. حسابرسان مستقل برای اطمینان از اجرای همه فعالیت های حسابرسی، در شرکتی که کار می کنند باید یک استراتژی تهیه نمایند. این استراتژی شامل برنامه ریزی، اجرا، نظارت و ارزیابی است که یک فرایند پیوسته و مداوم برای حفظ کیفیت است (۵).

تحقیقی توسط صالحی و همکاران (۱۳۹۱) با عنوان "تأثیر استانداردها و دستورالعملهای حسابداری و حسابرسی بر رضایت مشتریان و کیفیت گزارش حسابرسی" انجام شد. نتیجه تحقیق نشان می دهد که استانداردها و دستورالعملهای حسابداری و حسابرسی معین و خاص بر کیفیت گزارش حسابرسی و رضایت مشتریان رابطه مستقیم دارد (۶).

در تحقیقی که توسط اخوان صراف و آراسته (۱۳۹۲)، با عنوان "جایگاه مدیریت منابع انسانی در پیاده سازی مدیریت کیفیت فراگیر" انجام شد و این نتیجه حاصل گردید که پیاده سازی مدیریت کیفیت فراگیر در سازمان نیازمند حمایت مدیریت ارشد و همه کارکنان می باشد (۷).

روش بررسی

این مطالعه توصیفی-مقطعی در بازه زمانی در جامعه مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی تهران از تابستان ۱۳۹۴ الی تابستان ۱۳۹۵ به مدت یکسال انجام گرفت. جامعه آماری این تحقیق شامل ۳۱۰ نفر از حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران بود. تعداد نمونه مورد بررسی بر اساس فرمول کوکران با ضریب اطمینان ۹۵ درصد ۱۷۲ عدد بدست آمد. که پس از توزیع پرسشنامه ها تنها ۱۱۱ پرسشنامه قابل استفاده جمع آوری گردید. پرسشنامه مورد استفاده در تحقیق، پرسشنامه استاندارد مشتمل بر ۵۰ سوال در مقیاس رایج پنج درجه ای لیکرت (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) با نمره گذاری ۱ تا ۵ به طوریکه ۵ نشان دهنده بالاترین ارزش و ۱ نشان دهنده کمترین ارزش می باشد. مشخصات جمعیت شناختی نمونه های مورد مطالعه مانند سطح تحصیلات، تخصص، سابقه کاری حسابرس نیز مورد بررسی و سنجش قرار گرفته است.

برای تعیین روایی این پرسشنامه از روایی محتوا استفاده شده است. بدین ترتیب که پرسشنامه ی طراحی شده در اختیار خبرگان و استاد راهنمای گرامی قرار گرفت و بر پایه ی نظرات ایشان تجدید نظر و اصلاحات لازم در آن صورت گرفت و سعی گردید سؤالات به واضح ترین و کوتاه ترین فرم طراحی شوند و سپس پرسشنامه ی نهایی اصلاح شده به منظور پاسخگویی در اختیار حسابرسان قرار گرفت. در این تحقیق برای تعیین میزان پایایی پرسشنامه، از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است. پرسشنامه تحقیق بین ۱۱۱ نفر از حسابرسان توزیع که پس از تجزیه و تحلیل، ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۹۳ به

تحقیقی توسط تورانی و همکاران (۱۳۸۶)، با عنوان "عوامل مؤثر بر اجرای مدیریت کیفیت جامع در بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران" انجام شد. نتیجه این تحقیق نشان می دهد که با گذشت پنج سال از اجرای مدیریت کیفیت جامع در جامعه مورد مطالعه، توجه مدیران به فرهنگ سازمانی، مشارکت کارکنان، توسعه منابع انسانی، کار تیمی و تعهد رهبری می تواند به بهبود خدمات، اثر بخشی فعالیت ها و مقبولیت اجتماعی بیمارستان های کشور منتهی شود(۸).

زهیر و همکاران (۲۰۱۲) پژوهشی را با عنوان "تأثیر فعالیت های مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد کیفیت و نوآوری" انجام دادند. نتایج این پژوهش نشان داد که ارتباط مثبت و معناداری میان فعالیت های مدیریت کیفیت جامع و عملکرد کیفیت و عملکرد نوآوری سازمان وجود دارد(۹).

مطالعاتی که در زمینه مدیریت کیفیت جامع انجام شده است نشان می دهند که تعهد مدیریت عالی، آموزش و تقویت کارکنان، توسعه تأمین کننده و هماهنگی بین واحد ها مهمترین عوامل و پیشران های مدیریت کیفیت جامع هستند(۱۰) شرکت هایی که از یک سیستم مدیریت کیفیت جامع استفاده می کنند تا قبل از پیاده سازی کردن سیستم در عمل ضرورتاً عملکرد بهتری نسبت به رقبای خود نخواهند داشت(۱۱) ایجاد محیط فرهنگی مناسب جهت پشتیبانی از پیاده سازی گسترده اقدامات مدیریت کیفیت جامع دارای اهمیت می باشد، زیرا به کمک آن احتمال موفقیت در اجرای مدیریت کیفیت جامع افزایش می یابد(۱۲) لذا تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به این سوال است که آیا برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع، تاثیر معناداری دارد؟

مدرک فوق لیسانس و کمترین مدرک مربوط به مدرک دکتری (۹/۰ درصد) می باشد. بیشتر افراد مورد مطالعه (۴/۶۰ درصد) سابقه کاری کمتر از ۵ سال دارند و ۲۷ درصد افراد سابقه ۱۰-۵ سال و ۱۲/۶ درصد افراد مورد مطالعه سابقه بین ۱۵-۱۰ سال دارند.

در جدول ۲ توزیع فراوانی و میانگین متغیرهای تحقیق در جدول ارائه شده است. همانطور که نتایج جدول نشان می دهد میانگین و انحراف معیار متغیر برنامه ریزی فرایند حسابرسی $۳/۸۶ \pm ۰/۶۵$ و متغیر ، متغیر تدوین طرح کلی حسابرسی $۳/۸۹ \pm ۰/۵۷$ و متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی $۳/۶۵ \pm ۰/۶۸$ و میانگین و انحراف معیار مدیریت کیفیت جامع $۳/۸۸ \pm ۰/۸۶$ می باشد.

دست آمد. در این پژوهش از آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای آزمون نرمال بودن و آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد.

یافته ها

در ابتدا با استفاده از آمار توصیفی، شناختی از وضعیت و ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان حاصل شده و در ادامه در آمار استنباطی این تحقیق به بررسی وضعیت متغیر های ارائه شده در تحقیق پرداخته شده است. در جدول ۱ مشخصات دموگرافیک حسابرسان مورد نشان می دهد که اکثریت قریب به اتفاق افراد (۹۱ درصد) دارای تخصص حسابداری بوده و سایر تخصص ها بترتیب رشته های مدیریت، مالی و بانکداری و حسابرسی همچنین بالغ بر نیمی از افراد (۵۸/۶ درصد) دارای

جدول ۱: مشخصات دموگرافیک حسابرسان مورد بررسی

متغیر	تعداد	درصد
تخصص		
حسابداری	۱۰۱	۹۱/۰
مدیریت	۶	۵/۴
مالی و بانکداری	۲	۱/۸
حسابرسی	۲	۱/۸
کل	۱۱۱	۱۰۰/۰
سطح تحصیلات		
لیسانس	۴۵	۴۰/۵
فوق لیسانس	۶۵	۵۸/۶
دکتری	۱	۰/۹
کل	۱۱۱	۱۰۰/۰
سابقه کاری		
کمتر از ۵ سال	۶۷	۶۰/۴
بین ۵ تا ۱۰ سال	۳۰	۲۷/۰
بین ۱۰ تا ۱۵ سال	۱۴	۱۲/۶
کل	۱۱۱	۱۰۰/۰

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد بررسی

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مینیمم	ماکزیمم
برنامه ریزی فرآیند حسابرسی	۱۱۱	۳/۸۶	۰/۶۵	۱/۸۰	۵
تدوین طرح کلی حسابرسی	۱۱۱	۳/۸۹	۰/۵۷	۲/۲۰	۵
مستند سازی فرآیند حسابرسی	۱۱۱	۳/۶۵	۰/۶۸	۲	۵
مدیریت کیفیت جامع	۱۱۱	۳/۸۸	۰/۸۶	۱/۵۰	۵

برنامه ریزی فرآیند حسابرسی $0/358 + 2/504 =$ مدیریت کیفیت جامع

جدول ۳: نتایج رگرسیون خطی برای تأثیر برنامه ریزی فرآیند حسابرسی بر روی مدیریت کیفیت جامع (n=۱۱۱)

متغیر	t	p	ضریب همبستگی	ضریب تعیین (R^2)	ضریب رگرسیون	عرض از مبدا	میزان (F)	p	نتیجه فرضیه تحقیق
برنامه ریزی فرآیند حسابرسی	۲/۹۲	۰/۰۰۴	۰/۲۷۰	۰/۰۷۳	۰/۳۵۸	۲/۵۰۴	۸/۵۲۴	۰/۰۰۴	تایید

برنامه ریزی فرآیند حسابرسی $0/358 + 2/504 =$ مدیریت کیفیت جامع

وابسته مدیریت کیفیت جامع $0/358$ محاسبه شده لذا به ازای هر واحد افزایش در متغیر برنامه ریزی فرآیند حسابرسی، مدیریت کیفیت جامع به میزان $0/358$ افزایش خواهد یافت، بنابراین نتیجه می شود متغیر برنامه ریزی فرآیند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر مستقیمی دارد. با توجه به نتایج ارائه شده اخیر می توان چنین نتیجه گرفت که متغیر برنامه ریزی فرآیند حسابرسی با الگوی رگرسیونی پیش بینی شده ذیل توانایی تبیین و پیش بینی تغییرات متغیر مدیریت کیفیت جامع را دارد. همانطور که در جدول ۴ مشاهده می شود، سطح معناداری متغیر مستقل تدوین طرح کلی حسابرسی بر متغیر وابسته مدیریت

سطح معناداری آزمون نرمال بودن برای متغیرهای برنامه ریزی فرآیند حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی، مستندسازی فرآیند حسابرسی و مدیریت کیفیت جامع بیشتر از $\alpha=0/05$ می باشد لذا با اطمینان ۹۵ درصد فرض صفر آزمون پذیرفته شده و داده ها دارای توزیع نرمال هستند. همانطور که در جدول ۳ مشاهده می شود سطح معناداری متغیر مستقل برنامه ریزی فرآیند حسابرسی بر متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع کمتر از $0/05$ است لذا تأثیر این متغیر بر متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع معنادار است. میزان ضریب تأثیر رگرسیونی متغیر مستقل برنامه ریزی فرآیند حسابرسی با متغیر

می شود متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر مستقیمی دارد. با توجه به نتایج ارائه شده اخیر می توان چنین گفت که متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی با الگوی رگرسیونی پیش بینی شده ذیل توانایی تبیین و پیش بینی تغییرات متغیر مدیریت کیفیت جامع را دارد.

میزان ضریب رگرسیون (β) در متغیرهای برنامه ریزی فرایند حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و مستندسازی فرایند حسابرسی بترتیب ۰/۳۵۸، ۰/۵۱۲ و ۰/۵۵۷ می باشد، بر طبق این نتایج می توان گفت مستندسازی فرایند حسابرسی بیشترین تأثیر را بر مدیریت کیفیت جامع داشته است و پس از آن تدوین طرح کلی حسابرسی و در آخر برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر داشته است.

میزان ضریب رگرسیون (β) در متغیرهای برنامه ریزی فرایند حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و مستندسازی فرایند حسابرسی بترتیب ۰/۳۵۸، ۰/۵۱۲ و ۰/۵۵۷ می باشد، بر طبق این نتایج می توان گفت مستندسازی فرایند حسابرسی بیشترین تأثیر را بر مدیریت کیفیت جامع داشته است و پس از آن تدوین طرح کلی حسابرسی و در آخر برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر داشته است.

جدول ۴: نتایج رگرسیون خطی برای تأثیر تدوین طرح کلی حسابرسی بروی مدیریت کیفیت جامع (n=111)

نتیجه فرضیه تحقیق	p	میزان (F)	عرض از مبدا	ضریب رگرسیون یا شیب خط (β)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب همبستگی	p	t	متغیر
تایید	۰/۰۰۱	۱۴/۲۵۶	۱/۹۰۳	۰/۵۱۲	۰/۱۱۷	۰/۳۴۱	۰/۰۰۱	۳/۷۷۶	تدوین طرح کلی حسابرسی

تدوین طرح کلی حسابرسی $0/512 + 1/903 =$ مدیریت کیفیت جامع

کیفیت جامع کمتر از ۰/۰۵ است لذا تأثیر این متغیر بر متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع معنادار است. میزان ضریب تأثیر رگرسیونی متغیر مستقل تدوین طرح کلی حسابرسی با متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع ۰/۵۱۲ محاسبه شده لذا به ازای هر واحد افزایش در متغیر تدوین طرح کلی حسابرسی، مدیریت کیفیت جامع به میزان ۰/۵۱۲ افزایش خواهد یافت، بنابراین نتیجه می شود متغیر تدوین طرح کلی حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر مستقیمی دارد. با توجه به نتایج ارائه شده اخیر می توان چنین گفت که متغیر تدوین طرح کلی حسابرسی با الگوی رگرسیونی پیش بینی شده ذیل توانایی تبیین و پیش بینی تغییرات متغیر مدیریت کیفیت جامع را دارد.

همانطور که در جدول ۵ مشاهده می شود سطح معناداری متغیر مستقل مستندسازی فرایند حسابرسی بر متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع کمتر از ۰/۰۵ است لذا تأثیر این متغیر بر متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع معنادار است. میزان ضریب تأثیر رگرسیونی متغیر مستقل مستندسازی فرایند حسابرسی با متغیر وابسته مدیریت کیفیت جامع ۰/۵۵۷ محاسبه شده لذا به ازای هر واحد افزایش در متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی، مدیریت کیفیت جامع به میزان ۰/۵۵۷ افزایش خواهد یافت، بنابراین نتیجه

جدول ۵: نتایج رگرسیون خطی برای تأثیر مستند سازی فرایند حسابرسی بروی مدیریت کیفیت جامع (n=۱۱۱)

متغیر	t	p	ضریب همبستگی	ضریب تعیین (R^2)	ضریب رگرسیون یا شیب خط (β)	عرض از مبدا	میزان (F)	p	نتیجه فرضیه تحقیق
مستندسازی فرایند حسابرسی	۶/۱۶	۰/۰۰۰	۰/۵۱۰	۰/۲۶۰	۰/۵۵۷	۱/۸۱۱	۳۷/۹۴	۰/۰۰۰	تایید

مستندسازی فرایند حسابرسی $۰/۵۵۷ + ۱/۸۱۱ =$ مدیریت کیفیت جامع

بحث و نتیجه گیری

در این فصل به تلخیص و مرور کلی یافته های پژوهش، بحث و تفسیر پیرامون نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه ها و مقایسه نتایج پژوهش حاضر با یافته های پژوهش های مرتبط پیشین پرداخته می شود.

برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر گذار است. نتایج حاصل از مطالعه و بررسی آزمون های آماری صورت گرفته نشان داد که برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=۰/۰۰۴$) و مستقیم ($t=۰/۳۵۸$) دارد. در واقع تایید فرضیه فوق بدین معنی است که برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر اجرای موفق مدیریت کیفیت جامع مؤثر است. بررسی شواهد و منابع موجود نیز نشان می دهد که از طریق ارتباط دادن بین فرایند برنامه ریزی و مدیریت کیفیت جامع می تواند از طریق ایجاد یک هم افزایی، احتمال تحقق اهداف سازمان را به صورت کارا و مؤثری افزایش داد. با توجه به تایید فرضیه اول تحقیق می توان چنین استنباط نمود که برنامه ریزی فرایند حسابرسی که یکی از معیارهای مهم استاندارد حسابرسی شماره ۳۰۰ می باشد می تواند منجر به نفوذ

مدیریت کیفیت جامع در فرایند های حسابرسی سازمان گردد. انتظار می رود که از طریق برنامه ریزی فرایند حسابرسی، قوانین نظارتی، راه حل های مسائل حسابرسی قبلی، ارتباطات مؤثر، تصمیم گیری مناسب، رعایت الزامات فردی و تیمی به طور جدی مورد توجه قرار بگیرد که این امر تأثیر مثبتی بر اجرای موفقیت آمیز مدیریت کیفیت جامع در سازمان خواهد گذاشت. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیق بانی احمد و آل شریری همراستا می باشد (۵).

نتایج حاصل از مطالعه و بررسی آزمون های آماری صورت گرفته نشان داد که تدوین طرح کلی حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=۰/۰۰۱$) و مستقیم ($t=۰/۵۱۲$) دارد. با توجه به استاندارد حسابرسی ۳۰۰، تدوین طرح کلی حسابرسی به مواردی از جمله انتخاب اعضای تیم حسابرسی و تقسیم کار بین آنان، مشخص نمودن منابع (نیروی انسانی) لازم برای حوزه های خاص حسابرسی، استفاده از اعضای با تجربه تیم حسابرسی در حوزه های پرخطر، استفاده از خدمات کارشناسان در موضوعات پیچیده و تخصصی، مشخص نمودن توانایی و صلاحیت هر یک از اعضای تیم حسابرسی و مشخص نمودن

نتایج حاصل از مطالعه و بررسی آزمون های آماری صورت گرفته نشان داد که مستندسازی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تأثیر معنادار ($p=0/001$) و مستقیم ($r=0/557$) دارد. برطبق استاندارد حسابرسی شماره ۲۳۰ بند ۵ الف، مستندسازی فرایند حسابرسی در جهت کمک به گروه حسابرسی در برنامه ریزی و اجرای حسابرسی (برنامه ریزی حسابرسی) و کمک به سرپرستان و مدیران حسابرسی در امر هدایت و سرپرستی گام بر می دارد و از طرفی طبق منابع و شواهد موجود اجرای موفق مدیریت کیفیت جامع در سازمان ها نیازمند برنامه ریزی و همچنین مستلزم حمایت و تعهد و مشارکت مدیران عالی سازمان می باشد. با توجه به تایید فرضیه سوم تحقیق می توان چنین استنباط نمود که مستند سازی فرایند حسابرسی با کمک به گروه حسابرسی در برنامه ریزی و اجرای حسابرسی و کمک به مدیران در امر هدایت و سرپرستی، زمینه ساز اجرای موفق مدیریت کیفیت جامع در سازمان می شود. بهبود مستمر عملکرد سازمان ها، نیروی عظیم هم افزایی ایجاد می کند که این نیروها می تواند پشتیبان برنامه رشد و توسعه و ایجاد فرصت های تعالی سازمانی شود. سازمان ها و مؤسسات تلاش جلو برنده ای را در این مورد عمل می کنند. بدون بررسی و کسب آگاهی از میزان پیشرفت و دستیابی به اهداف و بدون شناسایی چالش های پیش روی سازمان و کسب بازخورد و اطلاع از میزان اجرای سیاست های تدوین شده و شناسایی مواردی که به بهبود جدی نیاز دارند، بهبود مستمر عملکرد میسر نخواهد شد. بنابراین با در نظر گرفتن اصول مهم مدیریت کیفیت جامع، شناخت روش های مناسب جهت افزایش رضایت شغلی، تعهد و نهایتاً بهبود عملکرد و بهره وری سازمانی امری حیاتی

تعداد اعضای تیم حسابرسی برای حوزه های خاص حسابرسی کمک می کند و با لحاظ کردن این نکته که موارد فوق از اهداف و فعالیت های مدیریت منابع انسانی در سازمان ها می باشد و تقویت مدیریت منابع انسانی در سازمان خود ارتقا دهنده سطح مدیریت کیفیت جامع می باشد پس اینگونه می توان استنباط کرد که تدوین طرح کلی حسابرسی بر اجرای مدیریت کیفیت جامع تأثیر گذار است. بررسی شواهد و منابع موجود نشان می دهد که تقویت مدیریت منابع انسانی به عنوان ارزشمندترین منبع هر سازمانی با تقویت مدیریت کیفیت جامع در جهت افزایش بهره وری سازمانی حرکت می کند. چرا که هدف اساسی مدیریت منابع انسانی استفاده بهینه از منابع انسانی سازمان است.

بالطبع در این رویکرد افراد به عنوان مهمترین و کلیدی ترین نقش را برای موفقیت یک سازمان، ایفا می کنند. در مبحث مدیریت کیفیت جامع، منابع انسانی و بهره وری آن از عوامل مهم و اساسی در راستای ارتقاء بهره وری سازمانی محسوب می شوند.

ارتقا و رشد این منبع با ارزش، بهبود انجام وظایف و بهبود فرایندهای سازمان را به دنبال خواهد داشت و در مدیریت کیفیت جامع به عامل انسانی و نقش آن در بهبود کیفیت توجه ویژه ای شده است. در نتیجه می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که تدوین طرح کلی حسابرسی با تاکید ویژه بر مدیریت منابع انسانی، بهره وری نیروی انسانی و بهره وری سازمانی را در پی خواهد داشت و این همان دستاورد بزرگی است که مدیریت کیفیت جامع به دنبال آن است. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیق بانی احمد و آل شریری همراستا می باشد (۵).

است. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیق بانی احمد و آل شیری همراستا می باشد (۵).

در این پژوهش، برای سنجش فرایند برنامه ریزی حسابرسی از استاندارد ۳۰۰ حسابرسی تحت عنوان برنامه ریزی حسابرسی صورتهای مالی، استفاده شد. برای مدیریت کیفیت جامع نیز، ابعاد مدیریت عالی، برنامه ریزی استراتژیک و مدیریت منابع انسانی در نظر گرفته شد.

نتایج حاصل از بکارگیری آزمون رگرسیون، بیانگر رابطه مستقیم و معنادار از لحاظ آماری میان فرایند برنامه ریزی حسابرسی و مدیریت کیفیت جامع بود.

بدین معنا که مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی هر چه به مستندسازی فرایند حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و برنامه ریزی فرایند حسابرسی بیشتر توجه کنند این کار باعث

تسهیل کاربرد مدیریت کیفیت جامع در این مؤسسات می شود. بر طبق نتایج این پژوهش می توان گفت مستندسازی فرایند حسابرسی از بین متغیرهای مستقل بیشترین تأثیر را بر مدیریت کیفیت جامع دارد سپس تدوین طرح کلی حسابرسی در ردیف دوم و در نهایت برنامه ریزی فرایند حسابرسی در ردیف سوم مدیریت کیفیت جامع را تحت تأثیر قرار داده است.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله اعلام می دارند هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

که بدینوسیله از کلیه حسابداران شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی تهران که در تکمیل پرسشنامه ها همکاری لازم را نموده اند تشکر و قدردانی می شود.

References

- 1-Mirsepasi N, mottaghi MH, Salajeghe S. Investigating the Factors Related to Reducing Total Quality Management in Iran's Public Sector. Journal of Management Research. 2009; 81, 71-86.
- 2-Rezaei F, Ahmadpour M. Impact of comprehensive quality management on accounting variables. 2010. Available from: marcetingarticles. ir
- 3-Raeisi ardeli gh, Khakbaz H. The Impact of Information Technology on Total Quality Management. Tadbir Monthly publication. 2006;16(165): 41.
- 4-Baharestan O, Akbari P, Shaemi barzaki A. Impact analysis of IT and comprehensive quality management on the performance of the organization. Quarterly Journal of Information and Communication Technology in Educational Sciences. 2012;3(2): 47-68.
- 5-Bani-Ahmed A, Al-Sharairi J. "The Relationship between Planning of Audit Process and Total Quality Management". International Journal of Business and Management. 2014;. 9(5): 96-107
- 6-Salehi M, Alizade F, sotude R. The impact of accounting and auditing standards and guidelines on customer satisfaction and the quality of the audit report. The first international epic political

conference on Middle East developments and economic epic (with an approach to management and accounting). 2012.24-25FEB: Rodehen Azad University.

7-Akhavan sarraf A, Araste M. Human Resources Management Position in Implementing Total Quality Management. International Conference on Challenges and Solutions. 2013.5JAN: Shiraz.

8-Toorani S, Tayebi SJ, Shahbazi B. Factors Affecting Implementation of Total Quality Management in Educational Hospitals of Iran University of Medical Sciences. Hakim Research journal. 2008; 11(2): 22-32.

9-Zehir C, Ertosun O, Zehir S, and Muceldilli B. Total Quality Managment Practice' Effects on Quality Performance and Innovative Performance. Procedia – Social and Behavioral Sciences. 2012; 41: 273-80.

10-Singh R. K. Analyzing the interaction of factors for success of total quality management in SMEs. Asian Journal on Quality. 2011; 6-19.

11-Corredor P, and Goñi S. TQM and performance: Is the relationship so obvious?. Journal of Business Research. 2010; 64(8): 830–38.